

Kosten besparen in tarwe

De nieuwe generatie wintertarwerassen is voldoende resistent tegen ziekten, dat zij zonder of met een beperkte ziektebestrijding, onder bepaalde omstandigheden een vergelijkbaar of zelfs hoger saldo kunnen opleveren dan de huidige gangbaar geteelde rassen.

Door: Eric de Lijster
Fotografie: PPO-AGV Lelystad

Net als in andere akkerbouwgewassen is in wintertarwe het terugdringen van de teeltkosten de beste manier om een hoger saldo per hectare te behalen. Een akkerbouwer kan dan het rendement op de teelt het beste zelf beïnvloeden, wat hem minder afhankelijk maakt van de de nukken op de Europese graanmarkt. In de gewasbescherming valt nog winst te behalen, maakt het Praktijkonderzoek Plant & Omgeving (PPO) in Lelystad voorzichtig op uit een eenjarige proef vorig jaar. Zeker als nieuwe wintertarwerassen worden gebruikt die een goede resistentie hebben tegen de diverse graanziekten als roest, meeldauw, bladplekken en aarfusarium. Sommige rassen zijn voldoende stevig om zonder de halmversterkers CCC en/of Moddus geteeld te worden.

Onderzoeker Lubbert van den Brink heeft vorig jaar op percelen in Lelystad en Nieuw-Beerta een proef aangelegd met vier wintertarwerassen: Drifter, Bristol, Illias en Robigus. Van deze rassen hebben laatstgenoemde drie een goede tot zeer goede resistentie tegen ziekten. Enkel Robigus scoort laag tegen aarfusarium. Drifter daarentegen kan enkel rede-

De conditie van Drifter zonder ziektebestrijding op 8 juli 2005.

lijk goed gele roest de baas. Voor andere ziekten als bruine roest, meeldauw en bladplekken is dit ras meer vatbaar.

In de proef heeft Van den Brink vier ziektebestrijdingsvarianten uitgeprobeerd. Ten eerste heeft hij een deel van het proefveld helemaal niet bespoten. Op een ander deel is een volledige ziektebestrijding uitgevoerd, te weten een bespuiting voor de vroege bestrijding van bladziekten (Decimale Code 32) met 1,5 liter Opus Team, een afrijpingsziektebestrijding met 1 liter Allegro in DC 49 en een fusariumbestrijding met 1 liter Matador in DC 65. In de derde proef is alleen een bestrijding tegen de afrijpingsziekte (DC 49) en tegen fusarium (DC 65) toegepast, in de vierde is enkel tegen fusarium (DC 65) gespoten.

Drifter zwaarder aangetast

De bladplekkenziekte *Septoria tritici* was vorig jaar de belangrijkste ziekte in de tarwe, zowel in Lelystad als in Nieuw-Beerta. Ook kwam in een later stadium bruine roest voor. Het teeltjaar 2005 kenmerkte zich niet door veel aantastingen van gele roest, meeldauw en fusarium. In beide proeven was het verschil tussen de rassen in de mate van ziekteaan-tasting groot, stelt Van den Brink vast. Zoals verwacht op grond van de rassenlijstcijfers is Drifter veel zwaarder aangetast dan de andere drie rassen.

Het effect van de ziektebestrijding in Drifter viel ook tegen, aldus Van den Brink. Het ras kon in tegenstelling tot vroeger minder lang ziektevrij worden gehouden. Ook bij een volledige ziektebestrijding was Drifter meer aangetast dan de andere rassen. Dit kan volgens PPO betekenen dat Drifter gevoeliger wordt voor met name bladplekkenziekte of dat de werking van Opus Team en Allegro minder is geworden. In Nieuw-Beerta gaf Robigus zonder ziektebestrijding een even hogere kor-

De stand van het tarweras Robigus zonder ziektebestrijding op 8 juli 2005.

relopbrengst als Drifter met de volledige ziektebestrijding. In beide proeven is de meeste tarwe gedorst bij een volledige bescherming. In Lelystad was het opbrengstverschil tussen het optimaal beschermde gewas en de tarwe zonder ziektebestrijding groter dan in Nieuw-Beerta.

In de praktijk staat de afrijpingsziektebestrijding in DC 49, die gericht is op het zo lang mogelijk gezond houden van de bovenste bladen, het minst ter discussie, zo constateert Van den Brink. Dit heeft het grootste effect op de financiële opbrengst. Een vroege ziektebestrijding (in DC 32) heeft alleen zin als een jong gewas behoorlijk wordt aangetast. Bij resistentere rassen kan deze bestrijding financieel niet uit, heeft PPO berekend. Bij Drifter was de acht procent hogere korrelopbrengst net voldoende om de spuitkosten te dekken.

**'Drifter
minder
lang ziek-
tevrij te
houden'**

Fusarium niet gunstig

De fusariumbestrijding met Matador leverde, mede doordat de omstandigheden voor fusarium niet gunstig waren, financieel niets op. Omdat Matador ook tegen bladziekten werkt, was in Lelystad wel een vijf tot zeven procent hogere korrelopbrengst te zien ten opzichte van het niet bespoten perceel. Hierdoor werd de bestrijding met Matador, gemiddeld over de vier rassen, net terugverdiend. In Nieuw-Beerta was van een opbrengstverhogend effect echter geen sprake, zodat het saldo lager uitkwam dan het perceel zonder ziektebestrijding.

Uit de proef kwam naar voren dat een bespuiting tegen afrijpingsziekte – en fusarium financieel weinig voordeel opleverde. Vanwege de beperkte financiële middelen was in de proef niet de variatie 'alleen afrijpingsziektebestrijding', dus enkel een bespuiting met Allegro in DC 49, opgenomen. Om dit mogelijk effect wel tot uitdrukking te brengen, heeft Van den Brink hiervoor een inschatting gemaakt (zie tabel). Hij gaat er hierbij vanuit dat de bestrijding met Matador in DC 65 een zeer beperkt effect op de korrelopbrengst heeft gehad.

NETTO FINANCIËLE OPBRENGST

(* korrelopbrengst x prijs verminderd met kosten van de ziektebestrijding in euro per ha. De behandeling 'Alleen afrijpingsziektebestrijding' is een schatting.)

Ziektebestrijding	Zonder		Volledig		Afrijping en Fusarium		Fusarium		Alleen Afrijping*	
	Lelystad	Nieuw-Beerta	Lelystad	Nieuw-Beerta	Lelystad	Nieuw-Beerta	Lelystad	Nieuw-Beerta	Lelystad	Nieuw-Beerta
DC 32 (Opus Team)	nee	nee	ja	ja	nee	nee	nee	nee	nee	nee
DC 49 (Allegro)	nee	nee	ja	ja	ja	ja	nee	nee	ja	ja
DC 65 (Matador)	nee	nee	ja	ja	ja	ja	ja	ja	nee	nee
Drifter	767	798	799	806	787	778	753	765	847	838
Bristol	950	962	886	850	944	890	950	884	1004	950
Illias	868	960	829	857	849	867	860	867	909	927
Robigus	952	997	924	931	946	972	945	974	1006	1032

bron:
PPO